

ОТЧЕТЪ

за дейността на Българското географско дружество за периода 25 юний 1936 г. — 7 юний 1937 г.

Почитаемо събрание,

През първата половина на настоящия отчетен период, се състоя въ София Четвъртият конгресъ на славянскитъ географи и етнографи. Това важно събитие, подробен отчетъ за което се даде въ кн. IV на Известията на дружеството, заема и до сега още вниманието на членоветъ на настоятелството, натоварени, като членове на Организационния комитетъ на конгреса, съ отпечатване на многочисленитъ реферати и съобщения, които се направиха на него.

За доброто изнасяне на тоя конгресъ, най-голѣми заслуги безспорно има Българското географско дружество. То впрѣгна не само мнозина отъ членоветъ си на работа, но и направи голѣми материални жертви, подарявайки кн. III отъ Известията на всички чуждостранни конгресисти, а сѣщо така даде банкетъ на географитъ и по-виднитъ етнографи. Конгресътъ е най-важната проява презъ настоящия отчетен периодъ, и по тази причина почваме отчета си съ нея.

Настоятелството, избрано въ миналото редовно общо годишно събрание се състави така : Председател : Ив. Батаклиевъ, подпредседател : Ж. Чанковъ, секретаръ : Г. Гунчевъ, ковчезникъ : Д. Ярановъ, библиотекаръ-домакинъ : Ан. Бешковъ, съветници : майоръ д-ръ Д. Стояновъ и К. Т. Кировъ. Въ края на м. декемврий си подаде оставката, по служебни причини, майоръ д-ръ Д. Стояновъ. Отъ тогава насамъ настоятелството бѣ съставено само отъ 6 души членове.

Презъ отчетния периодъ дружеството е имало едно редовно общо годишно събрание на 25 юний 1936 г., две извънредни общи годишни събрания (на 22. X. 1936 г. и на 22. II. 1937 г.), и 6 настоятелствени събрания. Презъ този периодъ сж изпратени 130. писма, а получени 48. Редовната размѣна на дружественитъ издания продължава. Една предстояща задача на новото настоятелство е да нареди библиотеката и я направи достъпна за софийскитъ членове.

Увеличаването на дружественитъ членове, една постоянна и голѣма грижа на всички настоятелства отъ последнитъ години насамъ, е значително и презъ този периодъ. До тоя моментъ имаме записани 102 нови членове, които съ миналото

дишнитѣ членове правятъ 470 души. Трѣбва да се направятъ още усилия за да може презъ следващата дружествена година тѣ да се увеличатъ съ нови 100 члена. Въ тоя случай отъ членския вносъ, малкиятъ помощи отъ Министерството на народното просвѣщение и нѣкои банки, както и отъ лихвитѣ на намадалия се доста дружественъ капиталъ, ще може да се покриватъ разносикитѣ по Известията на дружеството, които сж най-голѣмото ни разходно перо. Не стане ли това, ще трѣбва да помислимъ за увеличение на годишния членски вносъ.

И този пътъ се обръщаме къмъ дружественитѣ членове съ молба да се потрудатъ за записване на нови членове. Малкиятъ годишенъ вносъ отъ 60 лв., по-малкъ отъ тоя на всички други научни дружества въ България и обемистия томъ отъ Известията на дружеството, който се получава безплатно, сж силенъ аргументъ въ това отношение.

За отбелязване е, че презъ този отчетенъ периодъ се записаха много нови членове изъ между чиновникитѣ на Държавния географски институтъ при Министерството на войната, и то главно благодарение на старанията на кап. Ив. П. Воденичаровъ.

На 6 априль 1937 г. дружеството претърпя много тежка загуба съ смъртта на проф. д-ръ Анастасъ Иширковъ, който цѣли 16 години бѣ председател на дружеството ни, отъ 1918 до 1934 г., а следъ това почетенъ председателъ.

Напусна нашитѣ редици сжщо така и дългогодишния преподавателъ по география Трайко А. Благоевъ. Той има заслуги къмъ родната ни география, съ издаването на научно-популярни книги и географски карти.

Съ ставане на крака нека почетемъ паметъта имъ.

Презъ отчетния периодъ дружеството е издало само кн. IV отъ Известията. Тя представя хубавъ и спретнатъ томъ, посветенъ въ паметъ на проф. А. Иширковъ, съ статии засѣгащи живота, обществената му и научна дейность. Наредъ съ тѣхъ сж помѣстени и още 9 научни статии, после рецензии и книжовни вести, географски книгописъ за 1936 г. и др. Отъ изданията по случай Четвъртия конгресъ на славянскитѣ географи и етнографи, обръщаме вниманието ви върху книгата *La Vulgarie* и върху Геоложката карта на България въ мѣрка 1 : 800,000 отъ проф. Ст. Бончевъ.

Къмъ научно-просвѣтната дейность на дружеството спадатъ и следнитѣ уредени отъ него сказки :

1. 22. X. 1936 г. Проф. Ив. Батаклиевъ. Докладъ за IV конгресъ на славянскитѣ географи и етнографи въ София.

2. 29. X. 1936 г. Доц. Д. Ярановъ. Геоморфоложки изучавания въ Южна Македония.

3. 5. XI. 1936 г. А. Монеджикова. Гърция въ картини.

4. 13. XI. 1936 г. Ан. Ст. Бешковъ. Конструктивенъ методъ и стенни карти.

5. 26. XI. 1936 г. Т. А. Благоевъ. Нашитѣ учебници по география.

6. 3. XII. 1936 г. Л. Мелнишки. Политическото и стопанско значение на Софийската котловина.

7. 10. XII. 1936 г. А. Вълкановъ. Хидрографски и зоографски погледъ върху нашитѣ черноморски блата и езера.

8. 21. I. 1937 г. Ж. Чанковъ. Гагазитѣ въ България.

9. 22. V. 1937 г. Дим. Т. Бакаловъ. Метеорологическитѣ условия въ Ихтиманско.

Освенъ това на 25. II. 1937 г. бѣ уредено общо извънредно събрание съ дневенъ редъ: Учебната програма по география въ прогимназиитѣ и гимназиитѣ. Изказанитѣ мнения и пожелания, преработени отъ специална комисия, ще бждатъ връчени на г. Министра на просвѣщението, когато този въпросъ започне да се разглежда въ Министерството.

На 16 май т. г. по случай 40 дена отъ смъртта на проф. А. Иширковъ бѣ уредено отъ дружеството ни съвмѣстно съ Българската академия на наукитѣ въ салона на последната паметно събрание съ говорители: проф. д-ръ Ст. Петковъ и проф. Ив. Батаклиевъ.

Отъ другитѣ по-важни прояви отъ дейността на дружеството, трѣбва да отбележимъ основаването по неговъ починъ на *Български националенъ комитетъ за география*, чрезъ който ще можемъ да членуваме въ Международния географски съюзъ. Въ тоя комитетъ сж представени:

Министерството на външнитѣ работи, Министерството на просвѣтата, Министерството при войната, Академия на наукитѣ, Географскиятъ институтъ при Министерството на войната, Географскиятъ институтъ при Университета, Геоложкитѣ институтъ при Университета, Царскитѣ природо-научни институти, Българското географско дружество, Българското геоложко дружество, Главниятъ инспекторъ по география и история при М. Н. П., Дирекцията на метеорологията и Службата за времето при Дирекцията на въздухоплаването.

Дружеството съ специално и обосновано писмо е повдигнало предъ Министерството на народното просвѣщение въпроса за правилно правописане на български на чуждитѣ географски имена, както и за точното опредѣляне имената на нѣкои географски обекти, или за прекръстването имъ тамъ, гдето това е възможно или се налага.

Наедно съ Историческото дружество се направиха постъпки за уреждане на конференция на учителитѣ по история и география и презъ тая година. За наше голѣмо съжаление г. Министра на народното просвѣщение не се съгласи тя да стане презъ учебното време, както това е било до сега, което разбира се, осуети уреждането ѝ.

Това е въ общи черти дейността, която е проявена презъ настоящия отчетенъ периодъ. Можемъ да Ви увѣримъ, че сме направили всичко което е било въ нашитѣ възможности. Ако сравнимъ тая дейность съ извършеното презъ миналитѣ години, ще видимъ, че е направена, ако не голѣма, то поне малка крачка напредъ, което само по себе си е залогъ за по-добро бъдеще.

Отчетъ на ковчежника.

Отчетната 1936 г. започнахме при наличность.

1. Въ касата	27025 лв.
2. Въ банка „Български кредитъ“	155863 „
3. Известия и Географска библиотека	107656 „

Приходътъ презъ отчетната година бѣше:

1. Отъ членски вносъ	24500 лв.
2. Отъ продажба на дружествени издания	2564 „
3. Субсидии	1000 „
4. Лихви	9559 „
	<hr/>
	37623 лв.

Презъ сѣщото време сж направени следнитѣ разходи:

Отпечатване на т. IV отъ Изв. на дружеството	52681 лв.
Разноски	28627 „
	<hr/>
	81308 лв.

Отъ тази смѣтка е явно, че разходътъ е превишавалъ прихода съ 43685 лв. Този бюджетенъ дефицитъ се покри съ часть отъ дружествения капиталъ. Поради тази причина последниятъ намаля до цифритѣ, които личатъ въ равномѣтката. Голѣмиятъ дефицитъ, въпрѣки обстоятелството, че презъ текущата отчетна година е билъ полученъ максималенъ доходъ отъ членски вносъ, се дължи на обстоятелството, че презъ отчетния периодъ се случи най-важното до сега събитие въ развоя на българската география — IV-ятъ конгресъ на славянскитѣ географи и етнографи. Този конгресъ предизвика голѣмо увеличение на общитѣ разходи. Тѣ се увеличиха и поради неочакваната смъртъ на нашия почетенъ председателъ, проф. А. Иширковъ. Вѣрваме, че новото настоятелство ще може да увеличи дружествения капиталъ съ събиране на недоборитѣ отъ членския вносъ, записване на нови членове и по-усилена продажба на дружественитѣ издания.

Настоятелство:

Председателъ: (п) Ив. Батаклиевъ
Подпредседателъ: (п) К. Чанковъ
Секретарь: (п) Г. Гунчевъ
Ковчежникъ: (п) Д. Ярановъ
Библиотекаръ-домакинъ: (п) Ан. Бешковъ
Сѣветникъ: (п) К. Т. Кировъ

РАВНОСМЪТКА

на Българското географско дружество съставена на 7 юний 1937.

Оборотъ**Остатъкъ**

	Да дава	Да взема	Активъ	Пасивъ
Каса	116089	108308	7781	
Капиталъ		290544		290544
Бълг. кредитъ	192422	61091	131331	
Чл. вносъ		24500		24500
Библиотека	160337	2564	157773	
Общи разноси	28627		28627	
Субсидии		1000		1000
Лихви	91	9559		9468
	497566	497566	325512	325512

Докладъ на контролната комисия на Българското географско дружество до общото събрание на д-вото.

Комисията събрана да разгледа смѣтките на географското дружество, следъ като провѣри всички документи по тия смѣтки, намѣри всичко въ редъ и установи, че балансътъ на дружеството, както е установенъ отъ управителния съветъ, отговаря напълно на действителното положение на станалитѣ приходи и разходи на дружеството презъ отчетната година.

Затова комисията моли общото събрание да одобри отчета и освободи отъ отговорностъ управителнитѣ тѣла.

гр. София, 7. VI. 1937 г.

Контролна комисия:

(п) Н. Михайловъ

(п) А. Монеджикова